

LOVLIGT PÅBUD OM FORSTÆRKNING AF VEJAREAL EFTER OPGRAVNING

Kommunes påbud, om at forstærke vejareals bæreevne eller retablere det efter opgravning uden tilladelse, var lovligt. Ændringerne, der bestod i fjernelse af kantsten, udgjorde en færdselsregulering efter privatvejslovens § 44, stk. 3, fordi det skete for at ændre arealets færdselsmæssige anvendelse fra fodgængerareal til kørebane.

Vejdirektoratet har afgjort jeres klage af 14. juli 2010. I har klaget over kommunens påbud af 23. juni 2010 om enten at øge bæreevnen på det vejareal I uden tilladelse har fjernet kantsten fra eller at retablere arealet til fodgængerareal.

Vores afgørelse

Kommunens påbud om at I skal forstærke vejarealets bæreevne, så det kan bære køretøjer eller retablere det med kantsten, så det atter kan fungere som fodgængerareal, er lovligt.

Vi mener ikke, at kommunen har tilsidesat proportionalitetsprincippet eller har foretaget usaglig forskelsbehandling.

Jeres argumenter

I mener ikke det kan være rigtigt, at I af kommunen skal påbydes at lægge mindst 15 cm komprimeret stabilgrus på det areal, hvor I den 18. marts 2010 havde renoveret siden af vejen. I mener det må være E M, som skal pålægge stabilgrus, fordi E M i perioden 14. til 17. juni 2010 gravede bredbånd ned i vejarealet. Den 23. juni lagde E M stabilgrus på vejen ud for nr. 125, men ikke på resten af vejen, selvom de også havde gravet andre steder. Det undrer jer, at E M ikke skal lægge stabilgrus på alle steder, hvor de har gravet bredbånd ned. I har ved jeres arbejde på vejarealet den 18. marts 2010 erstattet 5-6 kubikmeter jord med knust beton. I mener, at knust beton har en tilstrækkelig bæreevne til den trafik, som er på vejarealet, og primært stammer fra beboerne på vejen. I har tilbudt kommunen, at hvis der viser sig huller i vejen, vil I få lagt mere knust beton på i vejsiden. I mener, at kommunen har udøvet forskelsbehandling af jer i forhold til E M. I er utilfredse med, at kommunen ved fælles besigtigelse af vejen 14. juli 2010 ikke ville udføre prøvegravninger andre steder i vejen og på de andre to stikveje. Kommunen foretog kun prøvegravninger dér, hvor I havde renoveret siden af vejen. I brev af 17. juli 2010 til os har I spurgt, hvorfor det kun er jer, der skal lægge stabilgrus på, når vejbanen på den anden side af vejen bl.a. består af jord med dybe hjulspor og græs langt ud på vejen.

Baggrund

I har den 18. marts 2010 gravet i en del af vejarealet af S vej, og i den forbindelse har I uden kommunens tilladelse fjernet kantsten, som hidtil havde hindret kørsel på arealet. I har samtidig erstattet 5-6 kubikmeter jord med knust beton. Den 2. juni 2010 har kommunen meddelt jer tilladelse til at fjerne kantsten fra vejarealet på vilkår, at I bringer det areal, I har gravet i, op i samme standard som det øvrige kørebaneareal. Kommunen betegner jeres fjernelse af kantstenene mv. som en sideudvidelse. Den 23. juni 2010 har kommunen meddelt jer påbud om at udlægge mindst 15 cm komprimeret stabilgrus på det areal, hvor I har fjernet kantstenene og derved ændret vejarealet fra at være fodgængerareal til at være kørebane. Kommunens begrundelse for at stille krav om 15 cm komprimeret stabilgrus er hensynet til vejens bæreevne. I stedet for at efterkomme påbuddet om stabilgrus kunne I vælge at retablere kantstene, så arealet atter blev fodgængerareal.

Kommunen har som hjemmel for påbuddet henvist til privatvejslovens¹ § 49, stk. 4, jf. vejlovens² § 101, om, at udgravning og opfyldning på og ved private fællesveje kræver kommunens tilladelse³. Vejen er en privat fællesvej, der administreres efter bestemmelserne i privatvejslovens afsnit III om private fællesveje i by.

Hvad kan Vejdirektoratet tage stilling til

Vi kan tage stilling til, om kommunen har truffet en lovlig afgørelse (retlige spørgsmål) efter vejlovgivningen⁴, her privatvejsloven. Men vi kan ikke tage stilling til kommunens vurderinger (skøn) inden for lovens rammer. Det følger af privatvejslovens § 7, stk. 1.

Det betyder, at vi kan vurdere, om kommunen i forbindelse med en sådan afgørelse har fulgt vejlovgivningen og almindelige forvaltningsretlige regler. Men vi kan ikke tage stilling til, om kommunens afgørelse er rimelig eller hensigtsmæssig. Vi kan heller ikke tage stilling til, om kommunen har iagttaget god forvaltningsskik. God forvaltningsskik omfatter blandt andet, hvordan kommunen tilrettelægger et sagsforløb, herunder sagsbehandlingstiden, og hvordan kommunen besvarer borgernes henvendelser.

Reglerne om vedligeholdelse og istandsættelse

Det er ejerne af de ejendomme, der grænser til en privat fællesvej, som skal holde vejen i en god og forsvarlig stand i forhold til færdselens art og omfang, jf. privatvejslovens § 57, stk. 1.

Kommunen bestemmer, hvordan private fællesveje med tilhørende afløb skal vedligeholdes. Kommunen kan også bestemme, at en sådan vej skal istandsættes, så der sker en forbedring af vejen. Kommunen bestemmer, hvornår arbejdet skal være afsluttet, og om det skal udføres som et samlet arbejde under kommunens kontrol (også for så vidt angår regnskabet), eller om de enkelte grundejere skal udføre en bestemt del af arbejdet, jf. lovens § 57, stk. 2.

Reglerne om opgravning af private fællesveje i by, når det ikke sker i forbindelse med vedligeholdelse eller istandsættelse af vejen

Det kræver kommunens tilladelse at grave i, fjerne vejens materialer (befæstelse) eller udføre lignende foranstaltninger på en privat fællesvej og så nær vejarealet, at dette eller vejafmærkninger, skelsten mv. beskadiges. Det fremgår af privatvejslovens § 49, stk. 4, jf. vejlovens § 101, stk. 1.

Nedlægning eller omlægning af underjordiske ledninger i private fællesveje samt anbringelse eller flytning af stangrækker, lysstandere og lignende på private fællesveje må kun foretages med kommunens godkendelse, medmindre andet følger af særlig lovgivning. Det fremgår af privatvejslovens § 50, stk. 1.

Reglerne om tilladelse til færdselsregulering

Efter § 44, stk. 1, i privatvejsloven kan kommunen med samtykke fra politiet, jf. §§ 92, 92a og 100 i færdselsloven⁵, foretage forandringer ved en privat fællesvejs indretning og anlæg

¹ Lov om private fællesveje, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. maj 2008

² Lov om offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 893 af 9. september 2009

³ Kommunen som vejmyndighed, jf. privatvejslovens § 6

⁴ Vejloven, privatvejsloven, vejbidragsloven og vintervedligeholdelsesloven

⁵ Færdselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1320 af 28. november 2010

(færdselsregulering). Hvis en vejberettiget beboer ønsker at foretage færdselsregulering på en privat fællesvej, således at et areal af vejen ændres fra fodgængerareal til kørebane, skal vedkommende have tilladelse fra kommunen og politiet. Det fremgår af privatvejslovens § 44, stk. 3, jf. stk. 1. I forbindelse med en afgørelse efter § 44, stk. 3, skal kommunen først og fremmest lægge vægt på, om færdselsmæssige eller vejtekniske hensyn taler imod tilladelsen. Kommunen vil kunne afslå at give tilladelse, hvis sådanne hensyn skønnes at være til hinder for tilladelsen. Hvis sådanne hensyn ikke er til hinder for en tilladelse, kan kommunen endvidere foretage en konkret afvejning af på den ene side en række grundejeres interesse i, at den ønskede regulering af færdslen gennemføres, og på den anden side de øvrige grundejeres eventuelle interesse i, at foranstaltningerne ikke gennemføres. En tilladelse efter § 44, stk. 3, er en offentligretlig tilladelse, der alene er udtryk for, at kommunen og politiet ikke vil modsætte sig, at den ansøgte regulering gennemføres. Det afhænger af en fortolkning af den konkrete aftale mellem vejens ejer og de vejberettigede, om en sådan offentligretlig tilladelse kan udnyttes. Hvis de private parter ikke kan blive enige, må domstolene afgøre spørgsmålet.

Reglerne om berigtigelse af retsstridige forhold

Efter privatvejslovens § 68, stk. 1, skal den, der har overtrådt en bestemmelse i loven, berigtige den retsstridige tilstand.

Vores vurdering

Vi kan konstatere, at I den 18. marts 2010 efter jeres egne oplysninger har renoveret en del af vejarealet og derved har ændret det fra at være forbeholdt fodgængere til at være kørebane. Dette er sket ved, at I har fjernet kantsten og har erstattet 5-6 kubikmeter jord med knust beton.

Vi mener, at den foretagne ændring er en færdselsregulering omfattet af privatvejslovens § 44, stk. 3, fordi arbejdet er sket med henblik på at ændre arealets færdselsmæssige anvendelse.

Hvis I uden at have fået tilladelse har foretaget færdselsregulering, skal kommunen vurdere, om den kan meddele jer tilladelse og derved retligt lovliggøre forholdet i stedet for at påbyde jer at retablere forholdene til den oprindelige tilstand.

Proportionalitetsprincippet

Hvis kommunen vurderer, at den ikke har grundlag for at meddele en efterfølgende tilladelse – eventuelt suppleret med et vilkår fx om kvaliteten eller metoden af arbejdets udførelse – kan den påbyde jer at retablere vejarealet. Det følger af privatvejslovens § 68, stk. 1, og det forvaltningsretlige proportionalitetsprincip. Dette princip indebærer, at kommunen ved et valg mellem flere mulige udformninger af en afgørelses indhold er forpligtet til ikke at gå videre med hensyn til at påføre borgerne byrder, end formålet tilsiger. Kommunen har i dette tilfælde vurderet, at I enten skulle øge kørebanens bæreevne på det pågældende areal ved at pålægge stabilgrus, så arealet kunne holde til køretøjer eller skulle retablere det omhandlede areal af vejen til fodgængerareal, som ikke kræver samme bæreevne. Vi kan konstatere, at kommunen med sin afgørelse har efterkommet jeres ønske om at gøre arealet til kørebane, men i den forbindelse har stillet et sagligt krav til arealets bæreevne af køretøjer. Vi mener således, at kommunen har overholdt proportionalitetsprincippet.

Lighedsprincippet

Ifølge det forvaltningsretlige princip, lighedsprincippet, skal forvaltningen i almindelighed behandle væsentlig lige forhold ens i retlig henseende.

Vi kan oplyse, at kommunen ikke har grundlag i privatvejsloven for at påbyde E M som ledningsejer at retablere vejarealet til en bedre stand end det var, da E M begyndte at grave. Et krav om forbedring af vejen som vilkår for at meddele en gravetilladelse til at nedlægge ledninger ville kræve en særlig

hjemmel, som ikke findes i privatvejsloven. Da I havde opbygget det omhandlede areal med knust beton, der efter kommunens vurdering ikke har samme tilstrækkelige bæreevne som komprimeret stabilgrus, har kommunen ikke kunnet stille krav om, at E M pålagde stabilgrus på dette areal af vejen. Kommunen har alene kunnet kræve, at E M reetablerede det omhandlede vejareal til den bæreevne, hvori det var, da E M begyndte at grave for at nedlægge ledninger. Et krav om forbedring af vejen ville ikke være sagligt. Kommunen kunne derimod ud fra en saglig vurdering påbyde jer enten at pålægge stabilgrus for at udbedre den manglende bæreevne som arealet skulle have, hvis det skulle fungere som kørebane eller at reetablere arealet som fodgængerareal, hvilket ikke kræver samme bæreevne. Det skyldes, at formålet med jeres gravning i vejen var at ændre arealets funktion fra gående til kørende færdsel ved at fjerne kantsten, som hidtil havde hindret kørsel. Vi kan som nævnt ovenfor ikke tage stilling til kommunens faglige vurdering af vejens konkrete bæreevne. Men vi kan konstatere, at kommunen har begrundet sin vurdering i det saglige hensyn, at det omhandlede areal af vejen, således som I har opbygget den, ikke har tilstrækkelig bæreevne til at bære køretøjerne på vejen. Vi mener derfor ikke, at kommunen har foretaget usaglig forskelsbehandling af jer i forhold til E M.

Forkert hjemmelshenvisning

En afgørelse, der meddeles skriftligt, skal være begrundet. Kun i tilfælde hvor parten fuldt ud får medhold, er der ikke krav om, at afgørelsen skal begrundes. Dette fremgår af forvaltningslovens ⁶ § 22. En begrundelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, som afgørelsen er truffet efter. Det fremgår af forvaltningslovens § 24. Som nævnt ovenfor er kommunens henvisning til privatvejslovens § 49 ikke korrekt i det foreliggende tilfælde. Det skyldes at formålet med gravearbejdet, hvorved kantstenene er blevet fjernet, har været en færdselsmæssig regulering på vejen. Kommunen burde derfor have henvist til privatvejslovens § 44, stk. 3, jf. stk. 1. Vi kan konstatere, at kommunen og politiet har vurderet, at ingen færdselsmæssige eller vejtekniske hensyn taler imod at meddele en tilladelse til fremover at benytte arealet som kørebane når blot vejarealets bæreevne forstærkes med stabilgrus. Da kommunen efter såvel lovens § 44, stk. 3, jf. stk. 1, som efter § 49, skal foretage samme vurdering af, om først og fremmest færdselsmæssige eller vejtekniske hensyn taler imod tilladelsen, mener vi dog ikke, at den manglende henvisning til den relevante retsregel har haft nogen betydning for afgørelsens indhold. Kommunen bør derfor ikke pålægges at genoptage sagen for at træffe en ny afgørelse med en korrekt hjemmelshenvisning. Vi har dog gjort kommunen opmærksom på fejlen.

Forholdene på den anden side af vejen

I brev af 17. juli 2010 til os har I spurgt, hvorfor det kun er jer, der skal lægge stabilgrus på, når vejbanen på den anden side af vejen bl.a. består af jord med dybe hjulspor og græs langt ud på vejen.

Vores bemærkninger

Vi kan oplyse, at når der ikke er foretaget forandringer eller gravearbejde i vejen og vejens tilstand skyldes færdselens art og omfang, kan den alene kræves istandsat efter bestemmelserne i privatvejslovens kapitel 10, §§ 57-62. Dette skal ses i modsætning til når fx en grundejer eller en ledningsejer uden tilladelse har foretaget forandringer eller gravet i vejen. Kommunen kan alene kræve en privat fællesvej istandsat, hvis kommunen vurderer, at vejen – herunder en del af vejen – ikke er i god og forsvarlig stand i forhold til trafikens art og omfang. Hvis kommunen vurderer, at

---

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 1365 af 7. december 2007

vejen ikke er i god og forsvarlig stand og vil kræve den istandsat, kan den frit vælge mellem at give påbud til den enkelte grundejer om istandsættelse af det vejstykke, der grænser til ejendommen, eller at lade vejen istandsætte som et samlet arbejde. Om vejen er i god og forsvarlig stand med de nuværende dybe hjulspor er et spørgsmål, vi ikke kan tage stilling til. Det er alene kommunen, der kan vurdere dette, uanset om I mener, at vejen er i dårlig stand. Vi har ingen bemærkninger til, at kommunen ikke har taget dette areal af kørebanen med i vurderingen af, om I skulle påbydes at forstærke den del af vejen, som I havde gravet i. Det skyldes, at arealet i den modsatte vejside allerede var taget i brug som kørebane, og at der ikke er blevet gravet deri. Vi mener derfor, at problemstillingerne ikke umiddelbart kan sammenlignes. Hvis I mener, at kørebanen i den modsatte vejside ikke længere er i god og forsvarlig stand, må I bede kommunen om at vurdere, om arealet skal sættes i stand.

Konklusion

Vi har ikke grundlag for at antage, at kommunen med afgørelsen har varetaget usaglige hensyn. Kommunens påbud om at I skal forstærke vejarealets bæreevne, så det kan bære køretøjer eller retablere det med kantsten, så det atter kan fungere som fodgængerareal, er derfor lovligt.

Frist for anlæg af sag ved domstolene

Hvis I ønsker, at domstolene skal tage stilling til kommunens afgørelse eller til vores afgørelse i klagesagen, skal sagen anlægges inden 6 måneder fra modtagelsen af denne afgørelse, jf. privatvejslovens § 7, stk. 6, 2. punktum.

